

ת"פ 47136/02/13 - מדינת ישראל נגד אריק יוסף זמיר

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 47136-02-13 מדינת ישראל נ' זמיר
תיק חיצוני: 09/00001032/11

בפני	כב' השופטת דנה כהן-לקח
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשם	אריק יוסף זמיר

החלטה

1. הנאשם הועמד לדין בעבירות של קבלת דבר במרמה ושידול למרמה. לפניי בקשה מקדמית של הסנגור להורות על ביטול כתב-האישום כנגד מרשו מחמת "הגנה מן הצדק" בהתאם לסעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדין הפלילי או החוק). את טענתו האמורה, השתית הסנגור על שני נימוקים מרכזיים: האחד, שיהיו של כחמש שנים בהגשת כתב-האישום. והשני, אכיפה סלקטיבית ביחס לגב' צרפתי המוזכרת בעובדות כתב-האישום ומופיעה ברשימת עדי-התביעה. אותה גב' צרפתי שהינה פקידה בלשכת התעסוקה, הועמדה לדין משמעתי בגין חלקה בפרשה, אולם לא הועמדה לדין פלילי. בהתחשב בכך, טוען הסנגור להפליה פסולה של מרשו המצדיקה את ביטול כתב-האישום כנגדו. המאשימה מתנגדת לבקשה.

2. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים בכתב, באסמכתאות אליהן הפנו בטיעוניהם וכן באסמכתאות נוספות מן הפסיקה, אני רואה לדחות את הבקשה המקדמית לביטול כתב-האישום. אבהיר טעמי לכך.

3. **בכל הנוגע לטענת הסנגור כנגד השיהוי בהגשת כתב-האישום** - אני מסכימה עם דברי הסנגור בטיעוניו המושקעים בכתב לפיהם בהתאם להלכה הפסוקה, שיהיו כבד בהגשתו של כתב-אישום עלול במקרים מתאימים להוביל לביטולו מחמת "הגנה מן הצדק", וזאת גם אם טרם חלפה תקופה ההתיישנות הסטוטורית הקבועה בחוק. יחד עם זאת, כבר נקבע בפסיקתו של בית-המשפט העליון כי רק במקרים נדירים, השתהות של המאשימה בהגשת כתב-אישום תהיה כה בלתי סבירה עד שתצדיק את ביטולו של כתב-האישום. כך יקרה בנסיבות בהן ההשתהות נבעה מסיבות לא מוצדקות, וכאשר היא הובילה לפגיעה חמורה ביכולתו של אדם להתגונן, או כשהיא עומדת בסתירה עמוקה לחובת הצדק וההגינות המתחייבת מניהול הליך פלילי תקין (ראו: דברי כב' השופטת פרוקצ'יה בעל"ע 2531/01 חרמון נ' הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בתל-אביב-יפו, פ"ד נח(4) 55, פסקה 17 (2004); דברי כב' השופט ארבל ע"פ 6922/08 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 33-37 (1.2.2010); דברי כב' השופט ג'ובראן בע"פ 4434/10 יחזקאל נ' מדינת ישראל, פסקה 8 ואילך (8.3.2011)).

במקרה דנן, לא שוכנעתי כי מדובר במקרה נדיר בנסיבותיו המצדיק סעד קיצוני של ביטול מקדמי של כתב-אישום. מבחינת השתלשלות הדברים שקדמה להגשתו של כתב-האישום - לטענת המאשימה, העבירות בוצעו לכאורה במחצית השנייה של שנת 2007. מהסברי המאשימה בתגובתה המשלימה מיום 16.2.2015, עולה כי מעשי העבירה נחשפו לראשונה במרץ 2008, עת מנכ"ל שירות התעסוקה הגיש קובלנה לנציבות שירות המדינה בעניין הגב' אביבה צרפתי. כשנתיים לאחר מכן, ביום 3.3.2010, פנה לראשונה הממונה על המשמעת בנציבות שירות המדינה למשטרת ישראל, על-מנת שישקלו פתיחת חקירה כנגד הנאשם, בהיותו אזרח שהנציבות אינה מוסמכת לטפל בעניינו. קרוב לשנה לאחר מכן, ביום 27.2.2011, הועבר תיק החקירה ממשטרת ישראל לפרקליטות. לפי הנטען, בשל עומס תיקים הקיים בפרקליטות, כתב-האישום הוגש כשנתיים לאחר מכן, ביום 8.2.2013. יוצא כי מרגע חשיפת הפרשה ועד הגשת כתב-האישום, חלפו קרוב לחמש שנים.

השתלשלות דברים זו מלמדת כי לגורמי אכיפת החוק השונים שטיפלו בעניין עובר להגשת כתב-האישום, לא אצה הדרך. כל גורם תרם את חלקו לעיכוב. כאמור, השיהוי המצטבר מרגע חשיפת הפרשה ועד להגשתו של כתב-האישום הגיע לחמש שנים. מדובר בעיכוב משמעותי, שאין להקל ראש עמו. יש בכך כדי לעמוד בסתירה למכלול האינטרסים, הזכויות והערכים המצדדים בניהול הליך פלילי תוך פרק זמן סביר (ראו על כך בפסיקתו של בית-המשפט העליון שהוזכרה לעיל). יהיה מקום להתחשב בכך במישורים מתאימים אחרים, אם וככל שיוותר צורך בכך בהמשך הדרך.

יחד עם זאת, אין ראייה לכך שהשיהוי נעשה בחוסר תום לב או בזדון (אף כי ככל שמדובר בשיהוי משמעותי יותר, יהיה לתום-ליבה של הרשות משקל פחות). אוסיף כי לצד האינטרסים הציבוריים והפרטיים המצדדים בהגשת כתב-אישום תוך פרק-זמן סביר, קיים אינטרס ציבורי לברר את העבירות בגין הועמד הנאשם לדין, אשר אינן קלות ערך. זאת ועוד; ולכך משקל מהותי בעיניי - בשלב זה, לא שוכנעתי כי העיכוב בהגשת כתב-האישום גרם לנאשם נזק ממשי ביכולתו של הנאשם להתגונן מפני האשמות כנגדו או פגיעה מהותית בזכותו להליך הוגן. בהתייחס לנטען בפסקה 10 לתגובת הסנגור, אציין כי אם וככל שהנאשם אמנם עבר תאונה קשה תוך פגיעה בגוף ובראש, פגיעה נוירולוגית והתעלפויות, ואם וככל שהיה על הנאשם להיות במנוחה מוחלטת בבית בחלק מהמועדים המצוינים בכתב-האישום כנטען על-ידי ההגנה, כי אז יש להניח שניתן להשיג תיעוד בכתב על כך מהמוסד הרפואי בו טופל הנאשם, וזאת גם בחלוף חמש שנים ממועד קבלת הטיפול. מכל מקום, אין לפניי טענה לפיה ההגנה עשתה מאמץ לאתר תיעוד בכתב כאמור, והמאמץ כשל רק בשל חלוף הזמן. יתרה מזאת; מפסקה 31 לתגובת הסנגור עולה לכאורה כי בתיק לשכת התעסוקה היה קיים תיעוד רפואי בעניינו של הנאשם, ולא ברור מדוע לא ניתן להשיג תיעוד כאמור גם כיום. (יובהר כי הדברים נאמרים בלא להביע כל עמדה בשאלה מהי המשמעות שיש ליתן להוכחת מצבו הרפואי של הנאשם בעת הרלוונטית, בנוגע למכלול ההאשמות המיוחסות לו בכתב-האישום).

בהתחשב בכל אלה, לא שוכנעתי כי הוכחה "סתירה עמוקה לחובת הצדק וההגינות" בשל השיהוי בהגשת כתב-האישום, כנדרש לצורך נקיטה בצעד דרסטי של ביטול כתב-אישום בשלב מקדמי זה של ההליך. זאת, להבדיל מהתחשבות בשיהוי במישורים אפשריים אחרים (ראו והשוו למשל: ע"פ 3821/08 שלומוב נ' מדינת ישראל, פסקה 33 ואילך (27.11.2008)).

אוסיף כי אם וככל שבמהלך ניהול ההליך, ולאחר שתיפרש מלוא תמונת הראיות בפני בית-המשפט, יתברר כי חלוף הזמן גרם לנזק ראייתי משמעותי או לפגיעה מהותית ביכולתו של הנאשם להתגונן בהליך המתנהל כנגדו, כי אז יהיה מקום לשקול את טענת הסנגור שוב, ולהביאה בחשבון במסגרת הכרעת-הדין (ראו והשוו: ת"פ (י-ם) 135/08

מדינת ישראל נ' לוי, פסקה 24 (20.11.2008); ת"פ (י-ם) 17899-11-10 מדינת ישראל נ' זמלין, פסקה 11 (22.12.2011).

4. **אשר לטענת הסנגור בדבר אכיפה בררנית והפליה פסולה של מרשו ביחס לגב' צרפתי שהועמדה לדין משמעתי אך לא הועמדה לדין פלילי** - למקרא תשובת המאשימה ותגובתו של הסנגור הנכבד, עולה בבירור כי טענת האכיפה הבררנית והתייחסות שני הצדדים אליה בטיעוניהם בכתב, אינה מבוססת רק על היבטים משפטיים אלא גם על היבטים עובדתיים, המצריכים הוכחה (לכך שבחינת טענה של אכיפה בררנית מחייבת הנחת תשתית ראייתית ממשית, ראו: דברי כב' השופטת ברק-ארז בע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל, פסקה 20 ואילך (12.8.2012)). מטבע הדברים, בשלב המקדמי בו אנו מצויים כעת, אין באפשרותי לקבוע ממצאי עובדה. טענותיו של הסנגור בסוגיה האמורה שמורות לו, אפוא, בהמשך הדרך.

מעבר לנדרש ובמאמר מוסגר, אעיר כי בכל הנוגע ל**סעד** בגין אכיפה בררנית נפסק כי: "גם כאשר מתעוררת טענה של אכיפה בררנית בהליך העיקרי ואף כאשר היא מתקבלת - הסעד הניתן בגינה עשוי להשתנות בהתאם לנסיבות כל מקרה ומקרה. לעתים, קבלת הטענה מובילה לזיכוי; אולם, לא אחת משמעות קבלת הטענה היא פחותה, ועדיין משמעותית, למשל על דרך הקלה בעונש" (ראו: דברי כב' השופטת ברק-ארז בבש"פ 7148/12 כנאנה נ' מדינת ישראל, פסקה 24 (14.10.2012)). הנה כי כן, אם וככל שתוכח בהמשך הדרך טענה של אכיפה בררנית, יהיה מקום להידרש אז לשאלת הסעד ההולם בגינה.

5. סוף דבר; נוכח מכלול הטעמים האמורים, הבקשה לביטול כתב-האישום בשלב מקדמי זה, נדחית.

בהסכמת הצדדים כפי שעוגנה בפרוטוקול הדיון מיום 19.11.2014, החלטה זו ניתנת בהעדר הצדדים.

הסנגור יבוא ערוך לשיבה הבאה למתן תשובה ולדיון לפי סעיף 144 לחוק סדר הדין הפלילי.

המזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, כ"ח שבט תשע"ה, 17 פברואר 2015, בהעדר הצדדים.